



ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

15 жовтня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1050/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Макарчука М.А.,
членів Комісії: Дроздова О.М., Остапця С.Л.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги Світлани Михайлівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Рішенням Комісії від 07 червня 2018 року № 133/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги С.М.

Частиною п'ятою статті 83 Закону передбачено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням

Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі – Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та в сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється в разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Пунктом 5 глави 6 розділу II Положення встановлено, що максимально можливий бал за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) становить 500 балів, за критерієм професійної етики – 250 балів, за критерієм доброчесності - 250 балів.

Отже, сума максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв становить 1 000 балів.

Суддя Серга С.М. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 87,75 бала. За результатами виконаного практичного завдання суддя набрала 83,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 171,25 бала.

Рішенням Комісії від 30 листопада 2018 року № 294/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 09 липня 2018 року, зокрема, судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги С.М. Цим рішенням суддю допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Суддя Серга С.М. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Згідно з положеннями статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію стосовно судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), передбачено, що під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

До Комісії 15 жовтня 2019 року надійшов висновок Громадської ради доброчесності про невідповідність судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги С.М. критеріям доброчесності та професійної етики (далі – висновок), затверджений 27 вересня 2019 року.

У висновку Громадської ради доброчесності (далі – ГРД) зазначено таке.

Суддя постановою від 23 листопада 2013 року у справі № 816/6725/13-а встановила обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання шляхом заборони необмеженому колу осіб на необмежений час проводити мирні зібрання в центрі Полтави.

Перша Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя у рішенні від 24 березня 2017 року № 599/1дп/15-17 дійшла висновку, що суддя вчинила істотний дисциплінарний проступок, який порочить звання судді і підриває авторитет правосуддя.

За наслідками розгляду дисциплінарної справи прийнято рішення про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності та застосовано до неї стягнення у виді подання про звільнення судді з посади.

Надалі Вища рада правосуддя рішенням від 15 серпня 2017 року скасувала рішення Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя у рішенні від 24 березня 2017 року № 599/1дп/15-17, мотивуючи тим, що допущені суддею порушення під час розгляду справи № 816/6725/13-а і прийняття рішення не містять ознак істотного дисциплінарного проступку, натомість містять ознаки дисциплінарного проступку. Через сплив строків притягнення до відповідальності дисциплінарне провадження було закрито.

Оцінивши зазначені факти та обставини, Вища рада правосуддя рішенням від 07 листопада 2017 року дійшла висновку про відмову у внесенні подання Президентові України про призначення Серги С.М. на посаду судді Полтавського окружного адміністративного суду.

Рішенням Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 10 травня 2018 року зазначене рішення Вищої ради правосуддя було скасовано.

Водночас у висновку зазначено, що на відміну від Вищої ради правосуддя і Верховного Суду, поведінку судді з позиції складу дисциплінарного проступку ГРД не розглядає, а надає оцінку діям судді від імені громадськості з огляду на критерії доброчесності та професійної етики.

Комісією 15 жовтня 2019 року із суддею Сергою С.М. було проведено співбесіду, під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, що виникли під час дослідження суддівського досьє, а також інформацію, зазначену Громадською радою доброчесності.

Суддя Серга С.М. пояснила таке.

Полтавським окружним адміністративним судом постановою від 23 листопада 2013 року у справі № 816/6725/13-а задоволено позов виконавчого комітету Полтавської міської ради до Полтавської міської організації всеукраїнської

молодіжної громадської організації "Молоді регіони", третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, Полтавське міське управління Управління Міністерства внутрішніх справ України у Полтавській області про обмеження права на мирні зібрання.

Зокрема суддя Серга С.М. зазначила, що при ухваленні судового рішення було враховано лист ПМУ УМВС України у Полтавській області від 23 листопада 2013 року № 4/13777, яким було констатовано ускладненість забезпечення громадського порядку одночасно біля Полтавського академічного обласного українського музично - драматичного театру імені Миколи Гоголя, на території перед адміністративною будівлею виконавчого комітету Полтавської міської ради та на території Корпусного парку м. Полтава та з проханням звернутися до суду з метою ухвалення рішення щодо обмеження права в проведенні будь - яких акцій протесту в центральній частині міста Полтава.

Водночас з листа виконавчого комітету Полтавської міської ради від 07 липня 2017 року № 04.2-68/270-зі вбачається, що кількість повідомлень про проведення мирних зібрань в м. Полтава за 2013 рік було 210 заходів; кількість повідомлень про проведення проведених мирних зібрань в м. Полтава за 2014 рік становило 225 заходів; кількість повідомлень про проведення проведених мирних зібрань в м. Полтава за 2015 рік склала 723 заходи; кількість повідомлень про проведення проведених мирних зібрань в м. Полтава за 2016 рік було 250 заходів; кількість повідомлень про проведення проведених мирних зібрань в м. Полтава за півроку 2017 склало 100 заходів.

Окрім цього, у листі виконавчого комітету зазначено, що інформація про проведення масових заходів за 2013 - 2015 роки не збереглася. У 2013 році до Полтавського окружного адміністративного суду було подано два позови. Протягом 2014 — 2017 років до суду позови про обмеження права на мирні зібрання не подавалися.

У 2016 році на площі біля Полтавського обласного українського музично — драматичного театру імені Миколи Гоголя відбулося 36 заходів.

На території перед будівлею виконавчого комітету Полтавської міської ради відбулося 4 заходи.

На території Корпусного парку відбулося 23 заходи.

У 2017 році на площі біля Полтавського обласного українського музично — драматичного театру імені Миколи Гоголя 34 заходи.

На території перед будівлею виконавчого комітету Полтавської міської ради 6 заходів.

На території Корпусного парку 18 заходів.

Таким чином, виконавчий комітет Полтавської міської ради зазначив, що постановою Полтавського окружного адміністративного суду від 23 листопада 2013 року у справі № 816/6725/13-а не вплинула на проведення загальноміських заходів у вказаних адресах.

Комісією також враховано той факт, що Першою дисциплінарною палатою ВРП встановлено, що підчас розгляду справи № 816/6725/13-а суддею Сергою С.М. не було належним чином досліджено всіх обставин справи, не забезпечено повного, всебічного та об'єктивного її розгляду в порядку, встановленому процесуальним законом, а ухваленою за наслідками розгляду постановою по суті встановлено не обмеження права на мирні зібрання, а повну заборону на реалізацію цього права невизначеному колу осіб на зазначеній території та на невизначений термін.

Дії, що були предметом перевірки Першої дисциплінарної палати ВРП, вчинені суддею Полтавського окружного адміністративного суду Сергою С.М. у період загострення соціального конфлікту з 21 листопада 2013 року до набрання чинності Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність деяких законів України».

За результатами розгляду дисциплінарної справи Перша дисциплінарна палата ВРП дійшла висновку про наявність у діях судді Серги С.М. складу порушення присяги, який відповідає складу істотного дисциплінарного проступку, який порочить звання судді і підриває авторитет правосуддя.

Першою дисциплінарною палатою ВРП 24 березня 2017 року ухвалено рішення № 599/1дп/15-17 про притягнення судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги С.М. до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у виді подання про звільнення судді з посади.

Не погоджуючись з рішенням Першої дисциплінарної палати ВРП суддя Серга С.М. 21 квітня 2017 року звернулася до ВРП зі скаргою, в якій просила скасувати рішення Дисциплінарної палати та закрити дисциплінарне провадження.

За наслідками розгляду скарги Серги С.М. ВРП своїм рішенням від 15 серпня 2017 року № 2435/0/15-17 скасувала рішення Першої дисциплінарної палати ВРП про притягнення судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги С.М. до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у виді подання про звільнення судді з посади.

Як вбачається з рішення від 15 серпня 2017 року № 2435/0/15-17 ВРП було встановлено, що в результаті прийняття суддею Сергою С.М. постанови від 23 листопада 2013 року у справі № 816/6725/13-а негативних наслідків не настало, а також ураховано характеризуючі обставини, зокрема повідомлення Полтавського окружного адміністративного суду про те, що Серга С.М. інших рішень, які могли бути предметом перевірки відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про відновлення довіри», не приймала.

Водночас Комісія бере до уваги Постанову Великої Палати Верховного Суду від 22 листопада 2018 року якою рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 10 травня 2018 року залишено без змін.

У вказаній вище Постанові Великою Палатою Верховного Суду встановлено, що ВРП необґрунтовано відмовила Серзі С.М. у внесенні Президентіві України подання про призначення її на посаду судді Полтавського окружного адміністративного суду, оскільки обставини і факти, які були встановлені Першою Дисциплінарною Палатою ВРП і на яких ґрунтується рішення про притягнення судді Полтавського окружного адміністративного суду Серги С.М. до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у виді подання про звільнення судді з посади спростовані ВРП у рішенні від 15 серпня 2017 року.

Отже висновки дисциплінарного органу ВРП щодо наявності в діях судді Серги С.М. порушення присяги (істотного дисциплінарного проступку), які не знайшли свого підтвердження під час їх перегляду ВРП, Велика Палата Верховного Суду вважає, що не можуть бути мотивом для наявності обґрунтованого сумніву щодо відповідності судді Серги С.М. критерію доброчесності чи професійної етики або інших обставин, які можуть негативно вплинути на суспільну довіру до судової влади.

Дослідивши інформацію, зазначену Громадською радою доброчесності, пояснення судді Серги С.М., Комісія не вбачає підстав для оцінювання судді за критеріями професійної етики та доброчесності у 0 балів.

Ураховавши викладене, заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність судді Серги С.М критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 369,25 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності суддю Сергу С.М. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критерієм особистої та соціальної компетентності суддю Сергу С.М оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 185 балів. За цим критерієм Сергу С.М. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 150 балів. За цим критерієм Сергу С.М. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Серга С.М набрала 704,25 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія дійшла висновку, що суддя Полтавського окружного адміністративного суду Серга С.М. відповідає займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Полтавського окружного адміністративного суду Серга Світлана Михайлівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 704,25 бала.

Визнати суддю Полтавського окружного адміністративного суду Сергу Світлану Михайлівну такою, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності в порядку, визначеному підпунктом 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

М.А. Макарчук

Члени Комісії

О.М. Дроздов

С.Л. Остапець